

Izhaja vsak četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznana s prejema upravištvu, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nanski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin, dvakrat 12 vin, trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

„Katoliški obzornik“ o splošni in enaki volivni pravici.

Pravo misel je zadel Benoist, ko je izrekel, da je splošna in enaka volivna pravica počelo anarhije, dokler ni organizirana. Organizirati pa je ne more ne tajnost, ne obveznost, ne proporcijni sistem. Organizirati volivno pravico se pravi organizirati ljudstvo, ki voli. Organizirana volivna pravica se more snovati le na organizaciji ljudstva.

Zlô splošne in enake volivne pravice je v tem, če odločuje slučajno, mehanično število. A število je slučajno, dokler je volivna pravica zgolj individualistična, dokler volivci niso organizirani v skupine skupnih idej in skupnih interesov. Abstrakne ideje le težko družijo množice, biti morajo žive ideje in živi interesi. Taki veliki ideji sta dve, obe počeli živih interesov: verska ideja in ideja življenskega blagostanja.

Parlament je socialno-politična ustanova, ki naj skrbi za življensko blagostanje državljanov. Kot up v veliki socialni bedi naše dobe pa je posodila socialna ideja, ideja ki družijo poedince istih interesov v skupine, da s skupnimi močmi teže po lepi bodočnosti. Tudi parlament torej mora zastopati ne le poedince, ampak v prvi vrsti socialne skupine, predstavnice skupnih socialnih interesov. Zato se parlament ne bo izvil anarhiji slučaja in števila, dokler ne bo v tesni zvezi s stanovsko organizacijo.

Parlament bi moral vzrasti iz stanovske organizacije, potem bi predstavljal resnične in stalne interese in bi tako tudi sam zadobil resnico in stalnost.

Zal, da je organizacija šele v početkih. Pomen splošne in enake volivne pravice more biti sedaj lev tem da spravi v zbornice zastopnike socialne ideje. Če je organizacija že vsaj toliko napredovala, da se ji to posreči, ni pogled v bodočnost brezupen. Naloga zastopnikov socialne ideje bo povpspeševati organi-

zacijo na vseh poljih. Če bo enkrat razbit individualizem, potem se bodo razmere same izboljševale in zavladal bo naposled takoimenovani profesionalni volivni sistem ali, kakor mislimo, da ga lahko nazovemo socialni volivni sistem.

Prvobornik tega sistema je bil v Belgiji že l. 1894 voditelj katoliške demokratske zveze, vseučilišni profesor Helleputte.

„Mi nismo nikaki zastopniki, je dejal. Nas volijo ljudje, pomešani, raznih interesov, raznih poklicev, razne izobrazbe, raznih razmer. Kako naj mi predstavljamo vse te interese, ki se česlo nasprotujejo? Mi zastopamo en interes, druge pa žrtvujemo. Tu je treba pomoči z volilnim sistemom, ki bo zagotovil zastopstvo velikih interesov državljanov“. Lehko je volivna pravica splošna in vendar se lahko zgodi, da bodo obrtniki ali delavci brez primerne zastopstva. Parlament bo le tedaj resnično predstavljal resnične interese vseh, če se bo osnoval na socialni organizaciji vseh. Treba je organizirati skupine po njih socialnih funkcijah; te skupine naj volijo svoje stanovske zbornice naj pošiljajo delegate v zakonodavne zbornice.

Helleputte je dosegel s svojo idejo moralno zmago, a v zbornici vendar ni dobil večine. Priznali so mu, da je to ideal bodočnosti, toda, je dejal stari častiljivi katoliški voditelj Woeste, zastopstvu interesov manjka še dveh stvari: 1. si še ni osvojilo javnega mnenja in brez javnega mnenja ni mogoče snovati novih volilnih sistemov; 2. niso še stanovski zadostno organizirani, da bi se mogle vršiti volitve po takem sistemu. Woeste je s svojo veliko avtoriteto pokopal Helleputtovo predlogo, dasi je bil sam nekdanj proroško napovedal, da bo splošna in enaka volivna pravica pritisnila nekega dne konservativne stranke ob zid. Helleputte pa je ravno hotel organizirati splošno in enako volivno pravico.

ostal, a bližala se je že avemarija in imel je še tri ure hoda.

„Na svidenje torej, boter Peter!“

„Kaj še! Kozarec najboljšega ti pomladi noge.“

„Dobro, a zasukaj se urno!“

Krčmar je šel ven po drugo steklenico. Na pol pridušen žvižg je priklical njegova odrasla sinova. Stari jima je zašepetal: „Blaž ima 500 lir pri sebi — iti mora skozi sotesko — več vama ni treba praviti“ — in veselo žvižgaje je zopet vstopil v sobo. Drugo steklenico sta hitreje izpila. Dasi je krčmar uganjal vse mogoče burke, se Blaž ni dal zamotiti, zgrabil je palico ter vesel korakal proti soteski.

Bila je jedna ura po avemariji, ko je Blaž vstopil v sotesko. Ni bil pijan. Zamisljen v svoje načrte, je malo pazil na pot, katero je že tolikrat prehodil.

Naenkrat pa ga od zadej zgrabijo krepke roke, in še predno je mogel misliti na brambo, je že ležal na tleh. Jeden razbojnikov ga je z železno pestjo stisnil za grlo, drugi pa je preiskal njegovo obleko. Toda zastoj, denarja ni mogel dobiti. Razočarana sta napadovca po živinsko tolkla po nesrečniku, dokler ni

V tem zmislu torej predlaga Duthoit v zadnji točki, naj se osnuje senat po sistemu stanovskega zastopstva, Helleputte je misil, naj bi bili obe zbornici voljeni po istem socialnem sistemu, toda večina je drugačnega mnenja. Nižja zbornica naj bi bila politična, zastopnica političnih mnenj. Višja zbornica (senat) pa naj bi bila socialna, zastopnica socialnih interesov. Tako bi bil vsak predlog ne sicer dvakrat pretehtan, kakor sedaj, pač pa pretehtan pod dvojnimi ozirom. Politična zbornica bi pretehtala politično, socialna višja zbornica socialno plat. Stvar še ni dozorela. To je gotovo, nekaj takega se mora izcimiti iz socialne organizacije; le tedaj bo parlament res predstavljal se življenje narodov. Dosedanji sistemi se snujejo na atomistični teoriji o državi, nov sistem bi se snoval na dinamični in organični teoriji. In ta teorija je edino prava. Država ni slučajen skupek poedincev, marveč živ organizem, sestavljen iz drugih manjših živih organizmov.

Organizacija torej še ni taka, da bi bilo mogoče že sedaj ostvariti to teorijo. Treba pa je teoretično in praktično pripravljati tla. Postavljen je v dalji cilj, po katerem mora stremiti vse socialno delovanje. Francoski katoliški sociolog La-Tour-du-Pin (Chambly) že mnogo let deluje za to idejo. Za prehodno dobo se trudi, da bi se vsaj vzporedno z zakonodavnimi zbornicami osnovali socialno-politični sveti, agrarni, delavski, obrtni, ki naj bi imeli kompetentna posvetovalni glas za zakonodavne zbornice.

Deželni proračun za l. 1906.

Čitatelje „Pr. L.“ bo gotovo zanimalo izvedeti, kako je sestavljen deželni proračun za leto 1906, ker sega globoko v njihove žepne in razkazuje, v kake namene in v kakšni meri se obračajo dohodki iz raznih naklad in davščin. Vsa

kakor mrtev obležal, in zginita v temno noč.

Čez poldrugo uro se je Blaž zopet vlekel proti rëmi. Še dve uri je imel do doma, zato se je odločil za bližnje zavetišče. V krčmi je bilo vse tiho, a v gostilniški sobi je gorela luč. Z vidnim začudenjem ga sprejme Peter:

„Blaž, ti zopet tukaj? Ali si kaj pozabil? Moj Bog, kako pa izgledaš!“

„Roparji so me napadli. Razbit sem po vsem telesu.“

„Zakaj sem te pustil od hiše! Pa da si vsaj rešil življenje.“

„Hvala Bogu! Pa tudi denar sem rešil. Bila sta menda šele začetnika; na klobuk, v katerega sem skril denar, sta pozabila.“

„Toliko bolje! Tako si vsaj razmehroma srečno se izmotal. Ali nisi nikogar spoznal?“

„Imela sta počrnjena obraza in nista spregovorila niti besedice.“

Blaž se je podal v posteljo, a spati ni mogel. Razbito telo mu je povzročilo vedno hujše bolečine. Bilo je okoli polnoči, ko ni mogel več vzdržati. Dobiti je moral olja, da ohladi svoje rane. Toda Peter gotovo že spi. Njegovih sinov sploh videl ni... Pa kaj? Saj je znan v hiši.

potrebščina deželnega zaloga je razdeljena na 13 poglavij naslednjimi zneski:

Troški za deželni zbor 16.120 K; splošni upravni stroški 149.380 K; stroški za deželno posestvo 9.165 K; za poljedelstvo 81.756 K, izredni stroški 14.000 K; za javno varnost 54.376; zdravstvo 31.340 K, izredni stroški 19.000 K; dobrodelni zavodi 348.572 K; stroški za uk in izobrazbo 480.562 K, izredni stroški 1.400 K; prispevki za javna dela 27.450 K, izredni stroški 56.600 K; vojaški stroški 5.932 K; deželni dolg 98.844 K, izredni stroški 11.300 K; razni stroški 46.000 K, izredni 30.000 K; prejemki upokojencev 16.529 K. Skupaj je torej rednih deželnih potrebščin 1.366.027 K, izrednih pa 132.300 K.

Redno pokritje deželnih potrebščin obstoji iz treh poglavij in sicer:

Dohodki iz deželnega premoženja 70.904 K; dohodki iz javnih naslovov 317.415 K; drugi dohodki 1240 K. Skupaj torej 389.559 K.

Posnetek potrebščin in rednega pokritja se nahaja v deželnem finančnem zakonu, sprejetem po deželnem zboru in potrjenem po presvitem vladarju, ki se glasi:

„I. Odobruje se proračun deželnega zaloga in kmetijske šole za leto 1906 s sledečimi izidi:

Redne potrebščine 1.366.026 K, izredne 132.300 K; skupaj 1.498.326 K. Redno pokritje 389.559 K. Primanjkljaj 1.108.767 K.

II. V pokritje tega primanjkljaja so uvedene za celo leto 1906: 1. Doklade k neposrednim davkom: a) po 20% na zemljarino, ki donese približno 90.000 K; b) po 20% na hišarino in hišno najmarino, ki donese morda 124.000 K; c) po 30% na občno pridobitino z davkom na krošnjarske in obhodne obrti vred, na pridobitino od podjetij, podvrženih javnemu dajanju računov, na pridobitino in plačarino višjih službenih prejemkov zasebnih uradnikov, ki donesejo morda 107.000 K. 2. Doklada po 120% na užit-

V pivnici gotovo dobi olje, in vrata niso zaprta. Blaž je vstal ter tiho lezel po stopnicah.

Toda kako se je začudil, ko ob tej uri v pivnici sliši govorjenje. Kratki stavki, skrivnostno šepetanje! Oče v temi s svojima sinovoma! Prisluskuje.

„Na vaju pa se že lahko zanesem. Podlago klobuka pozabita preiskati, to je že odveč!“

„Toda, oče, kdo bi Blažu prisodil toliko previdnosti! Midva sva menila, da ste iz njega izvlekli, kje ima denar, da mu ga torej vzameva iz žepa.“

„Sreča pa je, da vaju ni izpozual; on se je vrnil.“

„Vrnil? Potem stari, le bodi brez skrbi...“

„Seveda, da mi zopet vse skazita. Zanesem se le sam nase. Pojdita za hišo in skopljita jamo... sta razumela? V eni uri upam biti gotov. Potem vama ga vržem skozi okno in vesta, kaj imata storiti.“

Blaž je pazno vlekel na uho. Spoznal je strašen svoj položaj. Premišljal je nekoliko trenutkov. Naenkrat pa mu rešilna misel pade v glavo. „Vi me bodeš poznali, zamrmral je skozi zobe ter se zopet splazil v svojo spalnico.“

LISTEK.

Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.

(Prisedil Plavski.)

„Pozdravljen, moj Blaž! Od kod pa ti?“ Tako je pozdravil krčmar vstopivšega gosta.

„Iz Viterba. Konečno sem vendar prodal svojo čredo.“

„Koliko si prejel?“

„Petsto lir.“

„No, danes pa si že lahko privoščiš kozarec vina.“

„Zato sem krenil v tvojo krčmo, kakor vidiš, moj Peter.“

Kmalu sta krčmar in gost sedela v zaupljivem pogovoru. Veselo sta srkala rdečo kapljico iz opletene steklenice. Blaž je krepak kmet, iz njegovih oči odseva priprosta zaupljiva duša. Dobra kupčija in dobro vino sta mu razvezala jezik. Skupljeni denar hoče porabiti za popravo hiše in z vidnim dopadanjem razvija raznovrstne svoje načrte. S krčmarjem sta stara, dobra znanca, in prijateljstvo ne pozna skrivnosti.

Blaž je dobre volje in bi rad dalje

nino vina, mošta in mesa predvidnim dohodkom 612.000 K. 3 Davščina 4 K za vsak hektoliter piva, ki donese približno 176.000 K. Vsega skupaj 1.109.000 K. Potemtakem je preostanka 233 K.

III. Delež v prid okrajnih šolskih zalogov, navedeni pod pogl. VIII. nast. 3 proračuna, obstoječi iz celotnega dohodka, kateri se realizira v posameznih šolskih okrajih na deželni dokladi na užitnino vina, mošta in mesa čez 100% in deželni davščini na pivo čez 3 K od vsakega hektolitra.

IV. Glede plačila dopolnilne davščine za rimanence piva obstoječe dne 1. januarja 1906 v pokneženi grofovini gorško-gradiščekanski se nalično uporabijo določila § 14. naredbe tržaškega namestništva z dne 28. decembra 1904 št. 37228 (dež. zak. št. 26) s spremembo, da bodo uradno konstatovani rimanence deželni organi za pobiranje deželne davščine na pivo.

V. Podaljšujejo se do konca 31. decembra 1906 sledeči krediti, ki zapadejo koncem tekočega leta. 1. kredit 14304 K dovoljen leta 1900 za razširjenje italijanskega oddelka deželne kmetijske šole; 2. krediti skupnih 4278169 K, dovoljenih v letih 1901-1904 za brezobrestna posojila za obnovitev po trni uši okuženih vinogradov; 3. kredit 3200 K, dovoljen leto 1900 kot deželni prispevek za vijadukt v Nabrežini.

VI. Deželni odbor se pooblašča, da izplača še tekom leta 1906 one podpore in prispevke za občekoristna dela, za katera so dovoljena ali se dovolé delna plačila do konca leta 1905.

Z ozirom na VI. točko finančnega zakona je deželni odbor meseca decembra na prošnje občin in posameznikov podaljšal marsikateri kredit iz prejšnjih let, ki bi bil sicer zapadel.

Ker so zgoraj navedene številke gotovo marsikomu nejasne in ne more vsakdo iz kratkih označenj posameznih poglavij spoznati, kaj ta poglavja vsebuje, hočemo to prihodnjč drobneje pojasniti.

Politični pregled.

Državni zbor. — Predsednik poslanske zbornice grof Vetter želi izpremeniti dnevni red za prvo sejo državnega zbora tako, da pride v razpravo kot prva točka predloga o vojaških novincih in ne o starostnem zavarovanju zasebnih uslužbencev, kakor so sklenili v zadnji seji načelniki zborničnih strank. Načrt o zavarovanju zasebnih uslužbencev pride na dnevni red kakor druga točka.

Ministerska konferenca. — Pod predsedstvom ministra za vnanje stvari grofa Goluchovskega se je v torek popoldne vršila skupna ministerska konferenca, katera so se od strani avstrijske vlade udeležili: ministerski predsednik baron Gautech, minister notranjih stvari Bylandt-Rheidt, minister za poljedelstvo Buquoy, finančni minister Kosel in voditelj ministerstva za trgovino grof Auerperg. [Od strani ogerske vlade so bili navzoči: ministerski predsednik Fejervary,

Kaj vse se je naslednje uro godilo v Blaževi duši. Izza čevljev je potegnil dolg nož, napadalca mu ga nista vzela, ter se je postavil za vrata svoje sobe. Kmalu ga je kuhala vročina, kmalu ga je stresal mraz. Besnost ga je prevladala, — kdo bi temu človeku pripisoval toliko hudobijo... med tem ko je zmnožil popival, poslal je svoja sinova, da me oropata, ubijeta... toliko časa ga že poznam in vedno sem bil odkrit napram njemu... in sedaj stojim tu in čakam, in ako pride, planem nanj in ga umorim, takó... Ha, ti me bodeš še poznal. — Toda ali morem? — Kri, kri je strašna reč! Ali ne morem ubežati? — Ubežati! — Potem ko sta me vsega razbila... Ali stari ne čuje? In poslušaj! — Ne kopljeta sinova zunaj že jama? — Trije proti enemu! Videti hočem, ali pride s sekuro ali z bodalom... je-li plane na posteljo, da umori spečega — ha, spečega. Toda čuj! čuj!

Rahli koraki po stopnjicah so se čuli, počasi so se odprla vrata — Blaž se je stisnil za nje. V sobi je bila tema kakor v rogu. — Krčmar je vstopil z morilnim orodjem v roki, sklonjen se splazi z vzdignjeno roko proti postelji... tu, skok izza vrat, silovit sunek in maščevalno bodalo je krvoločnemu izdajalcu prerazelo vrat. Krčmar se je zgrudil mrtve.

minister za trgovino Vörösc, minister za poljedelstvo Feilitzsch in državni tajnik v ogerskem finančnem ministerstvu dr. Popovic. — Konferenca je v stvari pogajanj glede trgovinskih pogodb s Srbijo in Bolgarijo storila potrebne ukrepe, izhajajoče iz sedanjega položaja. Potrebna navodila se takoj odpošljejo c. in kr. diplomatičnima zastopstvom v Beograd in Sofijo. Tem povodom se je konstatovalo, da vlada v stvari popolno soglasje med ministerstvom za vnanje stvari ter avstrijsko in ogersko vlado.

Dalmatinski namestnik tajni svetovalec. — Cesar je v ponedeljek zaprisegel novega dalmatinskega namestnika Nikolaja Nardellija kakor tajnega svetovalca.

Poljaki in volilna pravica. — „Gazeta Lwowska“ piše: V neki dunajski brzojavki „Kurierja Lwowskega“ se je poročalo, češ, da so člani poljskega kluba predložili vladi celo vrsto pogojev za volilno reformo, in da je namestnik pretil z odstopom za slučaj, ako vlada ne izvede za Galicijo indirektno volilno pravico. Mi zamoremo zatrditi, da ni v tem poročilu niti besedice resnice.

Volitve v angleški parlament. — Te dni se vrše na Angleškem volitve za parlament. Dosedanji izid volitev je jako ugoden za liberalno stranko, ki bode dobila gotovo veliko večino mandatov za se. Poraz konservativne stranke na Angleškem je v vsakem pogledu velikega pomena. Besedi liberalen in konservativen imati namreč na Angleškem drug pomen kakor na kontinentu. Konservativna stranka hoče obdržati državo v staroangleških tradicijah, liberalna pa hoče demokratizirati državo in odpraviti tiste izjemne postave, ki so jih prejšnji parlamenti skovali za varstvo stanovskih in kapitalističnih interesov. Ko je na kontinentu liberalna stranka kapitalistična, je na Angleškem demokratična in gre z delavci skupaj v boj proti sili privilegiranih stanov. Konservativna stranka podpira razkolno državno cerkev, liberalna stranka pa se bori za svobodo verskega in ima zato za sabo katoličane in Irce.

Dogodki na Ruskem. — V noči od ponedeljka na torek je bil aretovan v Petrogradu svet delavskih odposlancev, skupno 22 oseb, zaplenjeni so bili vsi njegovi spisi in pisma. Dokazano je, da je svet delavskih odposlancev sestojal iz revolucionarcev, ki ne pripadajo delavskim slojem ter so se izključno bavili samo s tem, da so terorizirali delavce. V obrtnih krogih menijo, da se je v sled aretovanja sveta delavskih odposlancev in v sled zaplembe njegovih dokumentov, razširjenje revolucionarne organizacije zelo otežilo.

Dopisi.

Iz Mirna. — Na praznik sv. treh Kraljev je priredil, kakor je bilo že naznanjeno, „abstinenčni krožek“ „Kat. delavskega društva“ predavanje o alkoholnem vprašanju. Vabilu se je drage volje odzval g. dr. Breclj iz Gorice, za kar

Tudi Blaž, prevzet groze, se je zgrudil. A mrzli pot ga je zopet osvetil. In grozopolno delo se je nadaljevalo. Grob je bil izkopan, imeti je moral svojo žrtev. Blaž je oblekel obleko umorjenega, mrtveca pa odel v svoja oblačila. Nato je odprl okno in potisnil skoz nje mrtvo truplo.

Medtem, ko sta grobokopa zakopavala truplo, jo je Blaž odkril. Kam?

Naslednji dan so se v krčmi oglašili orožniki.

„Kje je vaš oče?“

„Ne veva. Neki njegov prijatelj je bil sinoči v soteski napaden ter se je vrnil. Oče ga je najbrže spremil, ko sva še spala.“

„Tako — bode mo pa vama mi pomagali najti očeta.“

Sinova sta morala odkopati sveži grob, sonce je sijalo v jama, in z grozo sta spoznala popačeni obraz lastnega očeta. In Blaž, katerega so hoteli umoriti, je kakor maščevalen duh z drugega sveta v tem trenutku stal pred njima. Padla sta na kolena ter prosila usmiljenja

Zvezana so ju odpeljali v ječo. Obsojena v smrt, sta bila na javnem trgu umorjena.

mu bodi srčna hvala. Gospod doktor je v zelo poljudnem govoru najprvo kot zdravnik izvedenec obrazložil, kaj je alkohol, iz kakšnih snovi je in kako deluje in vpliva na telo in duha. Dokazal je, da alkohol nima v sebi nikakih redilnih snovi, torej ni potreben človeškemu telesu. Nasprotno pa je dokazal, kako škodljiv je in koliko vrst bolezni proizvoda. Ovrget je tudi ono splošno mnenje, da alkohol daje moč. Tako misli večina zlasti delavskih ljudi. G. predavatelj pa je rekel: Alkohol je pri delu to, kar je živinčetu pri vožnji bič. Tudi žival potegne, ko se jo z bičem švrkne, toda le za hip, in ako se žival vedno z bičem opleta, obnemore. Tako je tudi s človekom pivcem, četudi zmernim. Posebno toplo pa je priporočal g. zdravnik staršem, naj otrokom ne dajejo alkoholnih pijač. Otrokom je alkohol res pravi strup za dušo in za telo. Ravno otroci pijancev so podvrženi vsakovrstnim boleznim. Otroci pijancev so največkrat tudi bedasti in za uk nesposobni. Končal je z besedami: Ko bi alkohola ne bilo, bi bilo polovico manj bolnikov, in ker bi bilo polovico manj bolnikov, bi zadostovalo tudi le polovico zdravnikov, ravno tako bolnišnic in norišnic, zaporov in stroškov, gorja in solzá, itd. itd.

Le na kratko sem opisal to prvo protialkoholno predavanje v Mirnu. Mnogo, mnogo sem izpustil, ker nisem v stanu vsega zapisati, kar smo lepega in koristnega slišali. Bilo nas je le kakih 30 po številu, mej temi tudi nekaj drugega spola, kar jim gotovo ni žal. Pa saj ni bilo več pričakovati v tem našem čudnem Mirnu Morate simisliti: Predavanje proti alkoholu v praznik po litanijah, takrat, ko se ljudje in alkohol navadno objemajo. Lahko se reče, da skoro čudež je bil, da se nas je trideset zbralo.

Oj našega razumništva je bil le eden in ta je bil g. nadučitelj Urbančič. On je za gospodom zdravnikom tudi prijel za besedo. Izrekel je gospodu predavatelju zahvalo za trud in priporočal je staršem, naj ne dajejo otrokom alkoholnih pijač. Omenjal je trud, katerega ima on kot učitelj z učenci, kateri so trde glave ravno vsled alkohola. Toda prerobato se je izrazil, da v kljub vsem avstrijskim paragrafom je siljen oklofutati neumnega paglavca, kateremu ne more nič v glavo zabiti. Pametnemu človeku pa se tako ravnanje učiteljevo ne zdi umestno. Ali je ubogi otrok kriv, ako je bedast? Ne! Krivi so stariši. Torej njim klofute in ne nedolžnemu otroku. Gospod nadučitelj govori vedno pri vsaki priliki prerad o sebi. Svetoval bi gospodu nadučitelju, naj svoje govore popred malce bolj premisli in tudi naj si ne misli, da kadar govori priprostemu delavstvu, da govori ob enem neumnim ljudem.

Našim abstinentom pa moram častitati. Čeravno so priprosti delavci, se vendar zanimajo in se tudi hitro opirajo vsacega modrega sredstva v zboljšanje njih položaja. „Katoliško delavsko društvo“ sme biti ponosno, da ima v sebi takšne moči, katere edine so zmožne delovati po njegovem programu.

„Kat. delavsko društvo“ bo imelo v nedeljo svoj letni občni zbor, na kateri vabi vse svoje društvenike. Ako bo kaj važnega, g. urednik, Vam že sporočim.

Prijatelj abstinentov.

Iz Komna. — (Polomnjen konsum na Krasu.) — Na dopis „Soče“ z dne 10. januarja t. l. pod gornjim naslovom je dolžan polpisani javnosti naslednje pojasnilo.

Leta 1900 je bilo ustanovljeno na Volčjemgradu pri Komnu konsumno in posojilno društvo, prav za prav le društvena krčma, iz čisto lokalnih vzrokov. Pravila je bil izdelal učitelj iz Velikega-dola. O ekzistenci tega društva sem zvedel komej koncem leta 1902, ko so bili društveniki pozvani od c. kr. glavarstva v Sežani, naj prijavijo računski sklep. Pri tej priliki so se oglašili pri meni, takratnemu knjigovodju posojilnice, naj jim napravim račun; jaz sem jim to uslugo naredil in nato so vsako leto koncem decembra ali začetkom januarja prinesli potrebne podatke, da se je izdelal računski sklep.

Ze prvič sem videl, da nima konsumna krčma take vrste nobenega pomena, da je promet pri tako nizkem številu udov (22) minimalen, in sem jim svetoval, naj društvo razpustijo. To prigovarjanje sem ponavljal vsako leto; zlasti

ko sem videl tudi pri bližnjih konsumih, ki niso „v rokah nunjev“ in katerim so začasno tudi učitelji knjige vodili in ki so se ob sklepkih pri vsem svojem liberalizmu pri meni oglašili, — da naše ljudstvo o varčnosti in redu pri združnem gospodarstvu nima pojma.

Slednjč so vendar, z ozirom na znizano število udov (14), na občnem zboru dne 28. decembra 1905 enoglasno sklenili likvidacijo. Na isti dan jim je bil tudi predložen računski sklep za leto 1905, po katerem znašajo aktiva 87111 K, pasiva (deleži) pa 280 K; ostane tedaj po odbitih stroških za vpis likvidacije in izbris v združnem registru (okoli 100 K) še kakih 490 K, katere se med 14 združnikov razdeli, tako da prejme vsak ud razven deleža (20 K) še 35 K.

Ta računski sklep in sklep občnega zbora sta bila predložena pri reviziji dne 10. januarja t. l. gospodu voditelju deželnega knjigovodstva in v redu najdena, o čemur se lahko vsak prepriča pri imenovanem gospodu in pri c. kr. trgovskem sodišču v Trstu.

Iz teh podatkov lahko vsak razvidi, da je bil sicer „polom“, a ne v konsumnem društvu na Volčjemgradu, nego le v glavi „Sočinega“ dopisnika, kateremu svetujem, naj gre še v šolo, prednomisli govorniki o stvarih, o katerih za zdaj še ničesar ne razume.

K. Oblak,
kaplan.

Kostanjevica (na Krasu). — Pretečeno nedeljo 14. t. m. se je vršil tukaj prvi redni letni občni zbor vzajemnega društva za zavarovanje goveje živine. Društvo je v prvem letu prav dobro vsevalo. Vseh udov je vpisanih 79, in sicer večinoma iz Kostanjevice; iz Temnice je namreč vpisanih le 8 udov, in iz Vojsčice 1. Zavarovanih je bilo ob koncu leta 206 glav goveje živine za lepo vsoto 42570 kron. Dohodkov je imelo društvo v prvem letu 822 kron 94 vin., stroškov pa 228 kron 46 vin. Čisti dobiček 594 kron 48 vin. se vpiše v rezervni zaklad. V prvem letu je zadela društvo le ena nesreča; društvo je plačalo lastniku, kateremu je poginila krava, 104 krome. Bog obvaruj mlado društvo nadaljnih nesreč, da bi si tako polagoma pridobilo močeren rezervni zaklad. Na ta način bo društvo lahko še velikega pomena za vse društvenike, ki naj dobro vedo, da je le v združevanju njih rešitev!

Novice.

Občni zbor „Slovenskega katol. delavskega društva“ bo v nedeljo dne 21. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih Gorjančeve gostilne na Kornju v Gorici. Prosimc vse ude, da se prav gotovo udeležijo!

Umrl je dne 13. t. m. v Gorici v hiši očetov jezuitov P. Anton Voltolina v starosti 80 let, doma iz Chioggie na Italijanskem. Bil je goroč in delaven redovnik. Sv. Oče Pij X., s kojim se je bil seznanil pokojnik v Benetkah, se ga je večkrat spominjal. Pošiljal mu je iz Rima pozdrave in razne spominke v znak spoštovanja. Naj počiva v miru!

Smrtna kosa. — V pond. zjutraj je umrl v Gorici v 72. letu svoje dobe lastnik znane livarne, g. Anton Polli. Pokojnik je bil tudi lastnik nove domobranske vojašnice, ki nosi ime nadvojvoda Rainer. Pokojnik je bil vnet Avstrijec. Truplo pokojnikovo so prepeljali na Sv. Goro, kjer se nahaja na tamošnjem pokopališču družinska rakev.

Osebna vest. — Ravnatelj umetno-obrtne strokovne šole v Ljubljani, g. Ivan Šubic, je pomaknjen v VII. činovni razred.

Dvornil svetnik dr. Vatroslav Jaglič doseže letos 6. julija 70. leto ter bo vsled tega po obstoječih predpisih moral prositi za upokojitev.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. N. N. 1 K, I. K. 1 K, g. Likarjevo pobotnice 50 v, Anton Zollia 60 v, Marija Anžin 50 v, gospod, ki noče biti imenovan 16 K, Andrej Pičulin 40 v, Franc Leban 32 v, Štefan Gomišček 20 v.

Bog vsem našim dobrotnikom stotero povni!

Za „Alojzjevišče“: Preč. g. Ant. Cibič 20 K, preč. g. Fr. Franké 10 K, preč. g. Al. Pipan 5 K, neimenovan 10 K, A. S. 4 K.

Bog povrni!

Dar. — Uprava „Prim. Lista“ je prejela za „Alojzijevo“ 10 K, katere je daroval neimenovan dobrotnik.

Za družino Val. Vuga, člana „Slov. katol. delavskega društva“ v Gorici je nadalje daroval ces. svetnik Fr. Vodopivec 1 K.

Za pogorelega Janeza Ivančič v Smasti so nadalje darovali: Preč. gosp. Lovro Javandič, župnik v Dornbergu 20 K; N. N. pošta Breginj 5 K.

Bog plačaj! Nadaljne darove sprejema kuratni urad na Libušnjem.

K dopisu „Nov šolski učni red“. — Če je skoraj povsod reakcija proti krivičnim naredbam toli koristna, je gotovo umestna proti novemu šolskemu učnemu redu, ki zna biti kmalu objavljen v škodo in sramoto katoliške cerkve. In kaj je vzrok, da je francoska toli propadla, če ne pomanjkanje reakcije in odločnega odpora katoličanov nasproti liberalcem, brezvercem in framasonom? Gospod dopisnik v zadnjem „Primorskem Listu“ pozivlje vsakega kateheta, naj uloži protest proti novemu učnemu redu dunajskemu katehetskemu društvu (L. Augustinerstrasse 7). Gotovo prametna misel, ki ne bi smela samo na papirju ostati, ampak se tudi v dejanju izvršiti. Še boljše bi bilo, ko bi kar vse dekanije naše nadškofije „in corpore“, to je vsaka za se z vsemi podpisi v njej delujočih gg. katehetov protest uročila imenovanemu društvu. Kjer je edinstvo krščanskih idej, tam je moč. Torej ne odlašajmo, da se stvar ne zavleče v kvar katoliški reči. Če pride enkrat v tir ta naredba, ki je povsem krivična, kdo jo zopet ustavi! Stvar je resna. Bodimo edini, kakor je Zveličar molil: „Ut sint unum“.

O.
Sv. misljon se bo obhajal v Vrtojbi od dne 21. do 29. t. m. Vodili ga bodo cc. oo. lazariisti iz Ljubljane. „Soda“ se radi tega nje, ker ji ne ugaja. Poznamo dobro njo in njene butce!

Statistika tukajšnjih zaporov za leto 1906. — V letu 1905 je bilo v tuk. zaporih v kazenski preiskavi, ki se je vršila od strani okrožnega sodišča, 288 moških in 20 ženskih oseb. Izpuščenih je bilo med letom 261 moških in 18 ženskih oseb.

Obsojenih od okrožnega sodišča pa jih je bilo 288 moških in 22 ženskih oseb. Od teh je dostalo svojo kazn 335 moških in 14 ženskih oseb.

Od okrajnega sodišča pa jih je bilo med letom 1906 obsojenih 785 moških in 75 ženskih oseb. Dostalo jih je kazen med letom 773 moških in 74 ženskih oseb.

Od strani policije pa je bilo obsojenih in zaprtih 393 moških in 56 ženskih oseb. Dostalo jih je kazen in so torej zapustili zapore 387 moških in 55 ženskih oseb.

Vsega skupaj je bilo zaprtih v letu 1906 v tuk. zaporih 1998 oseb. Od teh je ostalo zaprtih s 1. januarjem t. l. 112 oseb, in sicer 100 moških in 12 ženskih oseb.

Novo društvo. — C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Pevsko in izobraževalno društvo Prešeren v Št. Petru pri Gorici“.

Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Kamnjah bode imelo dne 21. t. m. svoj letni redni občni zbor ob 3. popoldne v društveni sobi z naslednjim dnevni redom: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo denarničarja; 4. Volitev odbora in predsednika; 5. Razni predlogi; 6. Petje in tamburanje. — K polnoštevni udeležbi društvenih članov, kateri smejo dovesti tudi prijatelje in somišljenike, vabi o d b o r.

Vabilo na zborovanje „Učiteljskega društva za gorški okraj“, ki bo dne 1. februarja 1906 na c. kr. učiteljsku v Gorici točno ob 10. uri predpoludne. Dnevni red: 1. Brezlični brzojav. (Predava v imenu „Slovenske šolske matice“ gosp. c. kr. okraj. šolski nadzornik Fr.

Finžger.) K zborovanju uljudno vabi poleg učiteljskega, tudi one prijatelje šolstva, ki se zanimajo za to vprašanje. Ob 2. popoldne kolegijalni sestanek v gornji dvorani kavarnes Central. O d b o r.

V Št. Andrežu se je pojavil tifus. Pišejo, da sta umrla, v neki družini dva sina, potem pa da sti obojeli še mati in hči. Mater so prepeljali v goriško bolnišnico.

Razpis službe. — Pri c. kr. okrajnih sodiščih v Bovcu in Kobaridu je razpisano po eno mesto c. kr. sodnijskega kancelista v XI. činovnem razredu. Med drugim je treba dokazati, da je prositelj z dobrim vspehom napravil prvi pisarniški in zemljiško knjižni izpit, ter da je vsiž slovenščine, italijanščine in nemščine.

Mrtvega našli. — Andrej Urbančič, večletni občinski tajnik v Volčah, je bil pred časom izginil. Iz Ljubljane je bil potem poslan svojo oporoko. Mislili so, da je odšel v Ameriko. Pred kratkim pa so našli poleg Novega mesta mrtvega človeka, v katerem so spoznali končno nesrečnega Urbančiča.

Nesreča. — V tuk. bolnišnico so ponedeljek pripeljali g. Lud. Vittorija iz Kanala. G. Vittori, ter na eno oko, je padel te dni tako nesrečno jžez neki most, da si je izbil še drugo oko, tako, da je zdaj slep na obe oči.

Zblaznel je na svojem stanovanju v Gorici v ulici sv. Antona v pokojeni jetničar g. Anton Valas, katerega so v nedeljo odvedli v tuk. norišnico.

Posojila na mesečna odplačila v petih letih, katera je uvedla „Centralna posojilnica“ v Gorici, kakor razvidno iz dotičnega oglasa, so se že jako priljubila, ker vsakomu, ki namerava redno odplačevati prejeto posojilo, daja ta način odplačevanja priliko, da polagoma, na lahko in skoro nevede vrne prejeto posojilo. Vrhu tega so obresti, kakor se lahko vsakdo prepriča, ki zna računati, skoro za polovico nižje nego pri nekih zavodih, ki sprejemajo tedenska odplačila in dobivajo do 11% obresti od izposojene glavnice. Razum tega imajo dolžniki pri „Centralni posojilnici“ še to ugodnost, da za njene morebitne vrtoiglave špekulacije ne jamčijo z vsem svojim premoženjem, ampak z razmerno majhnim zneskom. Tudi radi te okoliščine se je že marsikdo zatekel v „Centrifugo“.

Izpred sodišča. — Ivan Berginc iz Kobarida je bil od tuk. okrožnega kot kazenskega sodišča obsojen na 13-mesečno ječo, ker je, ko je delal na bobinjski železnici, svojega nadzornika telesno poškodoval.

Zaradi mnogih tatvin je obsodilo isto sodišče 18 letnega Miroslava Mraka, pristojnega v Čepovan na 18-mesečno ječo, 17-letnega Alojzija Jevščeka, pristojnega v Bate na 2-mesečno ječo, 17-letnega Antona Štrosarja, pristojnega na Trnovo na 14-mesečno ječo in Josipa Fabjana iz Gorice na 10-mesečno ječo. Po prestani kazni se odvedejo Mrak, Jevšček in Štrosar v prisilno delavnico. Vsi štirje so bili rojeni v Gorici in so v Gorici tudi vzrasli in se tudi vzgojili.

Tržaška Italijanska deputacija na Dunaju. — V sobotu sta vsprejela min. pred. bar. Gautsch in minister za notranje reči grof Bylandt ital. deputacio obstoječo iz župana Sandrinellija iz podpredsednika tržaške mestne delegacije Veneziana, katerima se je pridružil tudi državni poslanec Pitacco. Ta deputacija seje podala na Dunaj, da se z ministroma razgovarja v zadevi volilne reforme in pa o ital. vseučilišču. Kakor poročča „Piccolo“, je bila omenjena deputacija zadovoljna s pojasnili, katera sta ji dala ministra v zadevi volilne reforme. Glede vseučilišnega vprašanja pa se je morala deputacija prepričati, da vprašanje glede ital. vseučilišča ne pride več v sedanjem parlamentu na vrsto temveč, da se bode z njim bavil še prihodnji parlament.

Osebná dohodnina. — Finančno ministerstvo je iz dohodkov osebne do-

hodarine v letu 1905 odkazalo posameznim deželam drugo polovico kvote, in sicer: Kranjski 37.881 K, Koroški 39.369 K, Štajerski 160.093 K, Trstu 55.807 K, Gorški 18.234 K, Istri 21.168 K, Dalma-ciji 25.038 K itd.

Nova luč. — Čez 400 nemških državnih kolodvorov, veliko število vasij in tovarn je razsvetlono s takozvano „Kerosovo“ lučjo, katere mi niti ne poznamo. — Kerosova luč nastaja iz petroleja, ki zgornj v nalašč zato napravljenih svetilkah z velikansko svetlobo in brez dima. Razsvetlono s Kerosovo lučjo je menda pet ali šestkrat cenejša kot jednako močna luč, ki jo nam dajejo električne obločnice. Ako pomislimo, da obločnice v Ljubljani in v Postojni razsvetljujejo le neprimerne večje prostore boljše, kot navadne petrolejke, moramo biti pač veseli te nove iznajdbe, ki obstoja v tem, da se iz petroleja na poseben način dobiva še cenejša in boljša luč.

„Danica“ — prenehala. — Najstarejši slovenski list je nehal izhajati. 1. julija l. 1848 je izšla prva številka „Slovenskega cerkvenega časopisa“, ki ga je začel izdajati dr. Iv. Zlatousti Pogacar. L. 1852 sta bila urednika L. Jeran in A. Zamejč. Jeran jo je urejeval do l. 1896, po njegovi smrti pa Fr. Birk. A. Kalan in od l. 1899 dalje Tomo Zupan. V gniljivih besedah jemlje ta poslednji urednik, lastnik in izdajatelj slovo od čitateljev „Daničinih“.

„Dom in svet“ je najlepši lep slovni list. Ni nam treba opisovati osemnajst letnikov tega lista, saj je list čitan od vseh naših izobražencov in sega daleč v ljudske sloje. V njem najdemo krasne pesmi Medvedove in Sardenkove zraven lepih spevov Finžgarjevih in dr. Lampeta. Zato je dolžnost, da vsakdo po možnosti podpira ta list s tem da si ga naročuje. Razširjajmo torej „Dom in svet“ po rodbinah in po društvih. List bo ta naš trud poplačal obilno z poukom in zabavo, ki jo podaja slovenskemu narodu.

Električna železnica Trst-Občine. — V ponedeljek so pričeli z deli koncesijonarne podaljšanje proge električne železnice Trst-Občine do novega kolodvora državne železnice Gorica-Trst.

Strelna po ziml. — Strelna je udarila, kakor se poročča iz Kubeđa v Istri, dne 11. t. m. zvečer pred 10. uro v tamošnji zvonik. Zagromelo je kakor iz topa. Ljudje, ki so večinoma že spali, so bežali iz strahu iz hiš. Strelna je ubila posetnika Vidalija, kravo in prašiča ter zažgala do sto centov sena, ki je večinoma zgorelo. Ker primanjkuje vode, je bil v nevarnosti ves Kubeđ. K sreči ni bilo burje. Pač po ziml zelo redek slučaj.

Narodna zmaga na Štajerskem. — V Tirjah na Pohorju, na Štajerskem so zmagali dne 13. t. m. pri občinskih volitvah, zavedni narodni kmečki posestniki.

Novi guverner na Rokl. — Iz Budimpešte poročajo, da je mesto odstopivšega grofa Szapary-ja imenovan reškim guvernerjem grof Frid. Wimpffen, svak grofa Avgusta Zichy-ja.

Katoličanstvo in izobrazba. — Po najnovjšem štetju ima Belgija, ki jo vlada katoliška večina, 13.013 ljudskih šol, tako da pride na vsacih 516 prebivalcev jedna ljudska šola. To je tako ugoden odstotek, kakor se dosedaj nikjer ni dosegel in to vkljub ali bolje ker so v Belgiji na krmilu „klerikalni sovražniki izobrazbe“. V zadnjem času vršile so se na učiteljsku v Cambridge težke, sklepne skušnje. Kot prvi je bil obdarovan mlad Francoz, ki svojih študij v Parizu ni mogel dokončati, ker je bil član „Marijine družbe“. Mladi Francoz zna 20 jezikov in je dobil prvo darilo mej 4000 tekmeč. Na vsak način je to jaseo dokaz, da je neresnična trditev naših brezverskih, liberalnih nasprotnikov, da katoličanstvo vpliva poneumljajoče.

Kaj je krona? — Italijanska kraljica Jelena pravi, da krona samo ne blišči, kakor trdijo ljudje, ampak tudi tišči. Vsaka krona je neki trnjevo venec, pa če je še tako dragocena. Njeno trnje — to so skrbi za narod. Kdor nosi krono, pa ne čuti trnja, ta ne pozna svojih vladarskih dolžnosti.

Zalosten rodbinski dogodek. — V Svicihi na Štajerskem se je pred 14 dnevi obesil kmet Pahernik vsled domačega prepira, posebno z ženo. A tej se je v teku enega tedna spet zljubilo videti in se sniti z možem, ter si je vsled pekoče vesti, da je ona kriva moževega samomora, prerezala z nožem vrat.

Osllepela na plesu. — V New Yorku je bila bozične praznike velika veselica s plesom v velikem in lepem lokalu, kjer se je našlo mnogo gostov. Kraljica plesa, lepa miss Ana Schraub, pa je zakričala naenkrat in padla na tla. Ko so jo spravili k zavesti, je vprašala navzoče, zakaj je vse tako temno. „Svetlo je, vse luči gore“, so ji odgovorili. Dakle jih ni videlo, bilo je slepo.

Kje so najbolje plačani uradniki? — Menda nikjer niso visoki uradniki tako sijajno plačani kakor na Ruskem. Najbolje plačani uradnik je poslanik v Carigradu, Šinovjev, ki dobiva letnih 77.000 rubljev. Izmed ostalih poslanikov dobivajo Nelidov, Osten Sacken in knez Urusov po 75.000 rubljev, Muravjev 60.000, minister Lamsdorf 34.000, poslanik na Nizozemskem Struve 33.000, grof Witte 30.000, grof Svolskij 24.000, Pobjedonoscev, knez Hilkov, Jermolov in Gorekim so dobivali po 22 tisoč rubljev. Nižji uradniki so seveda zato beraško plačani.

Novo sleparstvo je izvršila v Monakovem prav sprotno neka ženska. Prišla je k nekemu mesarju, kupila sedem kil mesa, ter prosila naj ji dajo meso v pločevinast lonec, ki ga je nosila v predpasniku. Ko je mesar tako storil, se je spomnila, da je denar pozabila doma ter obljubila, da pride takoj z denarjem. Mesar pa ji seveda ni mogel toliko zapupati, temuč ji je rekel: „Postavite lonec tam-le na klop ter idite po denar“. Poslušno je postavila ženska lonec na klop ter brž odšla, z njo pa tudi velik kos mesa, ki ga je odnesla v predpasniku, ker lonec — ni imel dna.

Mož s srebrno kožo. — V klinškem tedniku se pripoveduje, da je neki 40letni mož pred leti hudo trpel na nervoznosti. Zdravnik mu je zapisal kroglice, ki so imele v sebi srebrni nitrat. Srebrni nitrat, imenovan tudi hudičev kamen, je neka sol, ki se pridobiva z raztopljenjem srebra in soliterjeve kisline. Kroglice so dobro vplivale in mož jih je tudi mnogo povžil, ker so mu bolečine po vsaki zavžitih kroglicah odnehale. Moževa koža pa je dobila v teku treh let tudi srebrni sijaj. Danes je koža na obrazu in rokah taka, kakor da bi bila res iz srebra. V moževem telesu se je namreč srebrni nitrat razkrojil ter se je srebro izločilo in fino porazdelilo.

Nova poraba mačk. — Neki mešan v Allentouwn v Pennsylvaniji je naučil svojo mačko iskati po ulicah denar in mu ga prinašati domov. Tekom enega meseca je nanekla 135 dolarjev.

Poizkusi s stenicami. — Profesor Ross, predsednik slavne šole za tropično medicino v Liverpolu, je prišel potom inserata v posest mnogih živih stenic. Za vsak živ eksemplar je dal nekaj denarja in tako jih je nabral veliko množino. — Pri nadaljnjem preiskovanju je prišel do zaključka, da razširjajo stenicoo malarije na isti način, kakor moskiti. Tudi ostale nalezljive bolezni se po stenicah zelo hitro razširjajo.

Važna iznajdba. — Profesor na univerzi v Yaffi v Kaliforniji naznanja, da je iznašel postopanje, po katerem bodo nesle kokoši jajca vsak dan čez celo leto.

Jako izdatno sredstvo proti

revmatizmu in trganju po udih (putiki)

Je liker **GODINA**, katerega napravljata v Trstu lekarnarja Rafael Godina, lekarna „Alla Madona della Salute“ pri Sv. Jakopu, in Josip Godina, lekarna „All' Igea“, v ulici Fornelo št. 4. — Stekleničica stane 1 K 40 vin. — Potom pošte se ne pošilja manj kakor 4 stekleničice, in sicer proti poštnemu povzetju, ali pa, ako se do pošlje naprej 17 K, nakar se stekleničice do pošljejo franco in so v tem znesku zapopadeni vsi pošiljatveni stroški.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočen:

Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolate v sebi, je torej najlaže prebaven, ne provzroča nikoli zasvočenosti in je ob najboljšem okusu izredno poceni.

Pristen samo z imenom **Ivan Hoff** in s levo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 " 50
Dobiva se povsod.

Loterijske številke.

13. januarja.

Dunaj 81 65 47 10 45
Gradec 81 22 8 25 20

And. Fajt,

pek. izvedence Gorica
tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša), in podružnica št. 20.

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, k'or na nove maše in godove, kolače, birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po umerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

I. Primožič

slovenski optikar v Gorici
ulica Vetturini 3,

priporoča č. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo optičnih izdelkov in sicer vsake vrste očal, barometre, toplomerje, zdravniške toplomerje, daljnogled, vage za vino, žganje itd.

Sprejema naročila in poprave in pošilja na dom.

Lekarna Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice s snamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da srgine v kratkem času omolica in šivotna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.
Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberskega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše švanke in šivalne stroje. Potrebščine za krojače in čevljarje. Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase. Posebnost: semena za zelenjave, trave in detelje. Majbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmihi in trgih ter na deželi.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14, (blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Teod. Slabanja

zlatar, ulica Morelli št. 13.

Preč. duhovščini in slav. občinstvu se daje na znanje, da se prodajajo cerkv. posode po znižanih cenah. Izdeluje se vsakovrstne predmete iz srebra, alupke in medu po najnovejših vzorcih. Popravljajo se uže obrabljene cerkv. priprave, posrebrni in pozlačni se z ognjem. Sprejemajo se tudi vsakovrstna dela v izdelanju, v izrezljanju posamnik črk in monogramov itd. Ilustrovan cenik na zahtevo brezplačno. Zaboji poštne prosti.

Najzanesljiveje izvrševanje pleskarstva (slikarstva)

kakor izvrševanje napisov, slikanje sob in sploh vseh vto stroko spadajočih del izvršuje

Jos. Makovec

v Gorici, ulica Morelli št. 9
Specijalist v imitaciji na lesovju.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. n v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlino izvršuje naročila vsakovrstnega peciva tudi najfinjšega, za nove maše in godove kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubšeje.

Anton Kuštrin,

trgovec v Gorici
Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljiveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda, Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Vojaško in navadno orožje.

P. N.

Ker nameravam svojo trgovino uravnati večinoma za prodajo izgotovljenih oblek, prodajam krojno blago po znižani ceni 95% tovarniške cene. Kdor se hoče po ceni obleči, ima zdaj ugodno priliko, posebno črno dobro blago za novice. Jamčim zato, da mu ostane v spominu trdnika M. Poveraj, na Travniku v Gorici.

Priprave za duhovski stan.
Duhvoske kape, ovratnike itd.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga, Gorica, ul. Vetturini 9

Posojuje svojim članom od 1. nov. t. l. na mesečna odplačila v petih letih in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100K glavnice 2K na memec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila t. l.: na menico po 5 1/2%, na vknjižbo po 5% z 1/8% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge je nespremenjena.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovna z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

J. KOPAC

Odlikovana svečarna na paro v GORICI v ulici sv. Antona št. 7.

Priporoča preč duhovščini, cerkvenim oskrbništvom, p. n. slavnemu občinstvu sveče iz pristnega čebelnega voska kg. à 4-90. Za pristnost jamčim z K 2000. Sveče za pogrebe, za božična drevesa, zavitke iz voska, med najfinjše vrste po jako nizki ceni.

Gorica, via Teatro 20. Gledišna ulica.

Viktor Toffoli

velika zaloga oljkega olja iz najugodnejših krajev.

Jedilno 32 kr. liter, fino 36 kr., fineje 40 kr., bolje 44 kr., dalmatinsko 48 kr., istrijsko 56 kr., Corfu 56 kr., Bari 60 kr., Lucca 70 kr., Nizza 80 kr., Najfinjše 1 gld. liter.

Priporoča se preč. duhovščini in slav. cerkvenim oskrbništvom.

Gorica, via Seminario. Semeniška ulica.